

- LI DUI-

- NOVELL

DOOR

J. DAALDER DE

UITGEGEVEN TER VERWIJNING VAN HET
WEDUWEN- EN WERKLOOSHEIDSBELANG VAN HET
VERBODEN EN WERKLOOSHEIDSBELANG VAN HET
VERBODEN EN WERKLOOSHEIDSBELANG VAN HET

H. J. P. EGNER — L. HEIJER.

Licht uit Duisternis.

— NOVELLE —

DOOR

J. DAALDER Dz.

H. J. P. EGNER. — DEN HELDER. — 1916.

DE schatrijke dochter van een Haagschen rentenier, die in de Oost fortuin had gemaakt, was Ada van Bieberstein. De twintigjarige Ada had eenigen tijd gelogeed bij een oom van moederszijde te Harwich, en zou nu weer naar huis terug keeren.

Zwaar zuchtend lag „De Brandaris” gereed, om weldra zee te kunnen kiezen, met slechts een veertig passagiers aan boord. Het gevaar voor onderzeeërs, mijnen, enz. hield altijd nog velen van het reizen af, doch Ada had niet zoo veel vrees en het verlangen naar haar Vader, die na den dood zijner vrouw des zomers op een buiten te Rijswijk en des winters op kamers in de stad woonde, had haar voet aan boord doen zetten. Doch er was iets, dat haar naar Holland trok, ofschoon de gevoelens daartoe nog vaag en onbelijnd waren.

In het vorig seizoen had Louis van Wamel, met wien ze te Soerabaja op de schoolbanken had gezeten, meer dan gewone belangstelling voor haar betoond, doch ze had niet zoo dadelijk genegenheid laten blijken, vooral niet, omdat ze had bespeurd, dat haar vader niet gaarne den omgang met Louis bevorderde. Niet zoo heel duidelijk had papa gesproken, doch tusschen de regels door toch had ze wel begrepen, dat het met de Van Wamels niet was, zoo het wel behoorde te wezen.

In Harwich evenwel had Ada een brief van Louis ont-

vangen, waaruit het verlangen naar haar terugkomst zeer duidelijk bleek. Hoe hij te weten was gekomen, dat zo met „De Brandaris” zou terug komen, was haar een raadsel, daar alleen haar vader dit kon weten; doch Louis schreef, dat hij bij het binnenkomen van de boot aan „Den Hoek” haar hoopte te kunnen toewuiven, om verder langs de Maas te tuffen, en zoo hij haar dan in Rotterdam de hand mocht drukken, zou hij zich gelukkig achten. Ada wist niet, of ze ingenomen moest zijn met dit schrijven, dan wel, of ze het koel moest opvatten, maar toen ze in Harwich een laatsten handgroet aan haar op den wal wuivende familie had gebracht, was het, alsof ze reeds uitzag naar het eerste gelaat op den Vaderlandschen bodem.

En zoo ging Ada met gemengde gevoelens scheep.

De najaarszon goot gouden stralen uit over de weinig bewogen Noordzee, toen „De Brandaris” reeds zoo ver was gevorderd, dat Englands kust waasde. Ada zat in een gemakkelijken stoel op het voordek en tuurde over de watervlakte, die in ver verschieft in een cirkelboog met het hemelgewelf samenviel. Wanneer morgenochtend de blanke duinen het rechte van den horizon zouden verbreden, dan zou ze weldra aan het linksche boord staan, waar ze allereerst naar een auto zou uitzien. Of ze den groet, die haar gebracht zou worden, wilde beantwoorden, wist ze nog niet zoo beslist; hoofd en hart schenen daarover nog strijd te voeren.

Eenige personen, die mede naar het voordek kwamen, onderbraken Ada's soezerijen, en weldra had ze kennis gemaakt met een drietal harer reisgenooten, waaronder de heer Stam, zoon van den Burgemeester te Bladik in Overijsel, die voor zaken naar Engeland was geweest.

Met genoegen scheen Ada te luisteren naar de mededeelingen, die de heer Stam deed aangaande vogels, die rond het schip vlogen, of bruinvisschen, die even boven het water kwamen luchthappen. Uit die gezegden bleek meer dan gewone kennis omtrent het leven der dieren, en dit trok Ada zeer aan, daar plant- en dierkunde steeds

haar lievelingsvak was geweest, waarom zij hierin dan ook goede vorderingen had gemaakt.

Dit bracht deze twee jonge menschen onmiddellijk tot elkander en weldra liep het gesprek over de mooie plekjes, die Nederland aanbiedt voor beoefenaars en beminnaars van eigen fauna en flora.

Ada zag weder in gedachten de melkwitte parnassia's en de pirola's bloeien in de heerlijke duinpannen, ze hoorde weder de lokgeluiden van kneutjes en paapjes, terwijl als het ware, jonge haasjes en hermelijntjes haar voor de voeten opwipten. Wat een genot moest het zijn met haar nieuwen kennis, die zoo in alles, wat de levende natuur betrof, der zake kundig bleek te zijn, een excursie te maken in haar eigen mooi landje, waar gelukkig nog zoo veel ongerept is gebleven, ofschoon ook veel door moderne inrichtingen is verloren gegaan.

En zoo was het avond geworden, bijna voor men er aan dacht. Zoo vliegt de tijd voorbij ook op de ongewisse wateren, wanneer men maar in treffende gesprekken elkander weet bezig te houden.

— — — — —
 't Was ongeveer middernacht geworden, toen „De Brandaris” met slechts halve kracht voortging in de richting van „Den Hoek.” De maan scheen met zilveren stralen, en de kapitein oordeelde, dat men bij zulk licht weer wel langzaam voort kon gaan, te meer, daar de uitkijk naar mijnen verduubeld was.

Ada van Bieberstein was naar bed gegaan, doch ze kon den slaap niet krijgen. Nu eens vertoefde ze met hare gedachten bij haar vader, dan weer zag ze een tuffenden auto bij den Waterweg, maar het meest van al bleef ze talmen bij de gesprekken tusschen haar en den heer Stam. Die hadden haar lievelingstudie opnieuw wakker gemaakt, en zeker zou ze zich er aan geven, wanneer ze weer te Rijswijk woonde.

De heer Stam was opgebleven; hij wilde in dien mooien nacht den slaap er aan geven, om zoo in de vrije ruimte de verschillende sterrenbeelden te repeteeren en meerdere

indrukken op te doen van het nachtelijk zeemansleven. Doch gedurig ook vertoefde hij met zijne gedachten bij de juffrouw die hij aan boord had leeren kennen, doch wier naam hij eigenlijk niet goed had onthouden.

Plotseling schokte het schip zoo geweldig, alsof het geheel uiteen vloog. Allen, die boven waren, werden door een geweldigen waterhoos overgoten en stukken hout en ijzer kwamen met geweld neer en kwetsten enkele personen. Stam was ongedeerd, doch hij voelde, dat het dek naar voren helde. Onmiddellijk klonk kalm en vast de stentorstem van den kapitein, die beval, dat de booten gestreken moesten worden. Ook Stam was kalm, hoewel hij de zekerheid had, dat het schip of getorpilleerd, of op een mijn geloopt was, en de schuine stand van het schip wees op het hachelijke van den toestand. Enkele passagiers kwamen in razende gejaagdheid naar boven, doch Stam bemerkte daaronder niet de dame, die hij zoo gaarne te voorschijn wilde zien komen. Reeds stapten enkelen in de booten, anderen werden er heen gedragen, doch de heer Stam wijfelde. 't Was of een stem hem zeide, dat hij niet mocht gaan, zoolang hij geen zekerheid had omtrent het lot van haar, die hij aan zijn zorgen scheen toe te rekenen.

Daarom spoedde hij zich naar de slaapvertrekken en daar wachtte hem een akelig tooneel. Alles was er dooreen gesmeten en in een der salons vond hij Ada van Bieberstein in zwijm. Alsof ze een veer was, werd ze opgenomen en naar het dek gebracht. Juist zouden de booten het schip verlaten, toen de heer Stam zijn dierbaren last aan de verschansing bracht en nog net kon hij er mede plaats nemen in de eenige boot, waarvoor het „los" nog niet gecommandeerd was. Toen verliet de kapitein de brug, om met nog een tweetal der bemanning te onderzoeken, of zich nog iemand aan boord bevond, wat niet het geval was. De papieren waren reeds geborgen en weldra werd het meer en meer zinkende schip, dat niet alleen naar voren, maar ook naar bakboord overhelde, aan de zee prijs gegeven, en niet lang duurde het, of „De Brandaris" zonk naar den bodem, waar al reeds, tengevolge van den oorlog, zoovele schepen en handelsschatten rusten, terwijl

bij het zinken ervan zooveel menschenlevens zijn verloren gegaan.

Kalm was de zee en de maan verlichtte haar, totdat de Oosterkim zich rood kleurde. Ada van Bieberstein was uit hare bezwijming ontwaakt, doch het was gebleken, dat ze een been gebroken had; hoe het gekomen was, wist ze niet. In haar bed was ze in sluimering geraakt en zonder te weten, wat er gebeurd was, bevond ze zich nu in een open boot op de groote zee, waar ze ondersteund en geholpen werd door den man, dien ze pas gisteren had leeren kennen. Gelukkig behoefde men niet langer aan boord van de booten, die gemakkelijk bij elkander waren gebleven, te vertoeven, daar men opgenomen werd door een der schepen van de Rotterdamsche Lloyd. Hier werd Ada door den scheepsdokter behandeld en werd haar been gezet. Haar sterke natuur maakte, dat ze zich spoedig in de omstandigheden wist te schikken, dank zij mede de goede zorgen van den heer Stam.

Niet zooveel later als „De Brandaris” „de Nieuwe Waterweg” had kunnen bereiken, voer nu de „Kawi” langs den Hoek, terwijl Ada zich met haar redder, dien ze nu hoog vereerde en wien ze gedurig dank had gebracht, op het dek bevond, waar ze in een gemakkelijken stoel rustte.

Aan den wal wist men nog niet, wat er gebeurd was, en daar stond een auto, waarbij een nog jonge man, die meer in zee tuurde, om te speuren, of er nog een ander schip naderde, dan wel notitie nam van de binnenkomende „Kawi”, die door velen met handgebaren begroet werd. De man in kwestie evenwel wuifde niet en werd ook niet toegewuifd. Wel zag Ada hem van uit haar rustplaats, doch ze gevoelde nu meer afkeer voor hem, dan wel, dat ze zich tot hem voelde aangetrokken. Ze hoopte maar, hem nu ook in Rotterdam niet te zullen ontmoeten.

„De Kawi” stoomde op en Louis van Wamel bleef in zee turen. Toen men te Rotterdam aangekomen was, liep weldra het gerucht van mond tot mond, dat „De Brandaris” gezonken was, doch dat de geheele bemanning

zich in veiligheid bevond op het aangekomen schip.

Ada lag nog rustig in een der hutten, toen op en van het schip gedraafd werd en toen er voldoende ruimte gekomen was, had de hartelijke ontmoeting plaats tusschen den heer van Bieberstein en zijn dochter. De eerste was met zijn spijker-auto van Rijswijk naar hier gekomen, denkende Ada op „De Brandaris” te zullen vinden.

Toen in korte trekken aan den vader was duidelijk geworden, welk avontuur zijn geliefd kind had gehad, bedankte ook hij den heer Stam recht hartelijk voor de goede zorgen, aan Ada bewezen. De scheiding had niet plaats, voor dat Stam beloofd had, eens op Rijswijk aan te zullen komen, wanneer hij in Den Haag moest zijn. Toen hielp hij Ada in den auto dragen, die daarna snel wegreed. Juist kwam een andere auto langs den Maaskaut aantuffen, om te informeeren naar juffrouw van Bieberstein. De heer Stam kon aan Louis van Wamel de gewenschte inlichtingen geven. De laatste begreep en gevoelde, dat zijn tocht van heden een mislukking was.

't Is een jaar later. De ons bekende heer Stam is reeds herhaaldelijk in de deftige woning van de Van Biebersteins geweest en telkens is hij met de meeste onderscheiding ontvangen door vader en dochter, die in hem den redder van leven en geluk zien. Ada was weer geheel hersteld en gelukkig als te voren en de meest genotvolle dagen voor haar waren die, waarop ze enkele uren te zamen mocht zijn met Willem Stam, om met hem te spreken over het mooie in de natuur, en gedurig ook ging men dan een uurtje naar buiten, om daar in bloemen en vogels wonderen der schepping te zien.

De pogingen van Louis van Wamel, om vasten voet bij den heer van Bieberstein te krijgen, waren jammerlijk mislukt. Men wist te veel uit zijn dagelijksch leven, dat niet door den beugel kon, en ook moest het met de financiële aangelegenheden van de familie Van Wamel niet te breed staan. Bovendien gevoelde Ada zich niet tot haren vroegeren schoolmakker aangetrokken en daarom had ze

dan ook meermalen belet gegeven, wanneer Louis haar wenschte te spreken. Dan ging hij met boos gemoed heen en dan beschuldigde hij in stilte dien armen en berooiden Bladikschen Burgemeesterszoon, die tot het plebs behoorde, en wien het niet paste te vertoeven in de woning van den schatrijken Van Bieberstein. Dan zwoer hij wraak en hij zinde op middelen, om dien landlooper uit de nabijheid van Ada te kunnen verbannen. Hij gevoelde zich sterk genoeg, om dien fat een kogel door zijn hersens te jagen. „Dan was hij voor goed van het wereldtooneel verdwenen. Wat betoekende het leven van zoo'n proletariër, die hem, Louis van Wamel, een steen des aanstoots was geworden.” Zoo redeneerde de verbolgene in zich zelve, vooral, wanneer hij wat zwaar gegeten en gedronken had. En dat gebeurde nogal eens.

Op een mooien najaarsmorgen rijdt een auto naar de Wassenaarsche bosschen, waar uitstappen twee ons bekende personen, die elkander Willem en Ada noemen. Den chauffeur wordt gezegd, op deze zelfde plaats terug te zullen zijn tegen 12 uur, of zoo het weer ongunstig wordt eerder.

Langs den Wassenaarschen weg reed een tweede auto, waarin een heer met spiedend oog rondblikte en weldra de fiere gestalte van Ada ontdekte. Hij zag, hoe ze met „hem” het boschpad betrad, en met een „nu of nooit!” in zijn gedachte beval hij zijn chauffeur naar Den Haag terug te gaan. Hier had men te ongeveer 10 uur Louis van Wamel in een wapenwinkel kunnen vinden, om er een revolver en patronen te koopen en wel op denzelfden tijd, dat Willem en Ada elkander wezen op de wondervolle bestuiving van verschillende bloemen, en tal van najaars-trekkers, als roodstaartjes, kruisbekken, meezen, lijsters, goudhaantjes e.a. ontdekten tusschen het gelende loover. Zoo was het bijna half twaalf uur geworden, toen de natuurbespieders nog even stil stonden bij een spijsverzameling van een grauwen klauwier, die hommels, libellen, rupsen en een muis op puntige takjes had vastgespietst. Over dergelijke dingen wist Willem allerhande beschou-

wingen te geven en Ada was de meest belangstellende leerlinge, die men zich maar kan denken. Nog was men hierover bezig, toen plotseling van uit een bedekten hoek revolvergeschoten weerklonken. Willem viel ter aarde en gelijktijdig rende een nog jonge man door het geboomte. Eer Ada ook maar eenigszins van den schrik was bekomen, had de moordaanlager zich uit de voeten gemaakt. Allerlei gedachten vlogen haar pijlsnel door het hoofd, toen zij haar vriend en redder bloedend op den grond zag liggen. Het bloed sijpelde hem aan den schouder door de kleeren. Zooals Willem haar eenmaal geholpen had op „De Brandaris”, zoo tastte Ada nu snel toe, om wederkeerig hulp te verleen. Zij sneed hem de kleeren aan den schouder stuk en stelpte met schort en doek zooveel mogelijk het bloed.

De chauffeur, die inmiddels op het geluid der schoten was komen aandraven, bracht spoedig water aan en weldra kwam Willem met een zucht bij, en kon reeds dadelijk opstaan en loopen. In een oogenblik was hij zich bewust, wat er gebeurd kon zijn, doch hij meende ook, dat de wond niet zeer ernstig was, ofschoon het bloeden nog steeds aanhield.

Spoedig reed men naar Rijswijk, waar een bekwaam heekkundige werd ontboden, die constateerde, dat de kogel het sleutelbeen van den linkerschouder had geraakt en overigens alleen een vleeschwond had veroorzaakt. De getroffene kon gerust zijn; met enkele weken zou alles weer in orde komen.

Des avonds gewaagden de bladen van een moordaanslag in het Wassenaersche bosch, aan het einde waarvan men een revolver had gevonden, die er nog geheel nieuw uitzag. Wel hadden personen uit den omtrek daar ter plaatse een auto zien staan en schieten gehoord, doch meerdere aanwijzingen kon de politie niet ontdekken. Willem Stam had niemand gezien en wist ook niet, dat er een persoon was, die hem doodelijk haatte. Ada van Bieberstein had wel eenig vermoedde, doch ze durfde dit niet uiten, en ze had wel iemand zien vluchten met een jas over het hoofd, doch ze was teveel geschrokken, om op het vreeselijk moment ook maar met eenige zekerheid te kunnen zeggen,

wien zij gezien had. De revolver zou nog aanwijzing kunnen geven, en weldra had men ook den winkel ontdekt, waar het wapen gekocht was. De kooper had zich in het register van verkoop laten inschrijven als E. Portielje, te Nunspeet. Per draadbericht was men te weten gekomen, dat deze naam in genoemde plaats niet bekend was.

En zoo kwam men niet te weten, wie den aanslag had gepleegd. De heer van Wamel, die tot zijn spijt vernam, dat hij niet beter geraakt had, meende verder vrij uit te kunnen gaan en deed dan ook, alsof er niets gebeurd was. Toch meende hij uit de blikken van de personen, waarmede hij wel omging, te moeten opmaken, dat zij vermoeden op hem hadden. Meermalen toch had hij hun eerder zijn plannen kenbaar gemaakt. Evenwel sprak niemand hem er over.

Te Rijswijk waren nu evenwel drie personen, die, na het geval herhaaldelijk te hebben besproken, een zwaar vermoeden tegen Louis van Wamel hadden, zonder evenwel voldoende getuigenis te hebben. Ook zij spraken niet verder over wat zij dachten.

Willem Stam werd verpleegd op Rijswijk in de ons bekende villa. De teedere zorg en de genegenheid, waarmede Ada haar patiënt verpleegde, waren opvallend. Hieruit sprak niet alleen dankbaarheid voor wat Willem eerder ten behoeve van Ada had gedaan, maar haar vader, die het paar meermalen met kennersblik had gadegeslagen, zag meer in die handelingen dan gevoelens van dankbaarheid en plicht. En mocht het eens zoo ver komen, dat tot hem de vraag gericht werd, of hij zijne goedkeuring wilde geven voor eene verloving tusschen Willem en Ada, dan zou het den heer van Bieberstein niet moeielijk vallen, daarop toestemmend te antwoorden. Want ook hij had hooge gevoelens voor Willem Stam, die telkens bewees een edel karakter aan gezond verstand te paren. Want niet alleen toonde hij steeds groote belangstelling voor alles wat de levende natuur betreft, maar ook op het gebied van techniek en vele andere wetenschappen bleek hij uit te munten, zoodat de heer van Bieberstein gaarne

in Willems gezelschap was en steeds aangenaam en nuttig met hem kon spreken en van gedachten wisselen. En zoo waren er twee personen, die met veel genoegen zagen, dat Willem spoedig herstelde, zooals de geneesheer reeds voorspeld had, dank zij ook de uitstekende gezondheid van den gekwetste en de goede zorgen, die aan hem besteed werden.

En zoo kon men op zekeren middag in de serre vinden, Ada en Willem, die even te voren hadden bekeken de schoone kleuren van een windepijlstaartrups, welke zich te goed deed aan de malsche blaadjes van het onkruid akkerwinde, alzoo den tuinman een vriendelijkheid bewijzend, door hem mee te helpen in het verdelgen eener plant, die hij liever niet ziet. Meer dan een halfuur hadden die twee personen over het leven van z'n sphinx couvolvuli gesproken, toen ze eindelijk rust zochten op de gemakkelijke bank tusschen de schoone bloemen, die ook al weder stof genoeg tot gesprekken zouden kunnen geven. Doch hierover had men het thans niet.

Meer ongezoekt dan met opzet liep weldra het gesprek over alles wat het laatste jaar aan wederwaardigs had gegeven. Men vertoefde nu eens op de Noordzee na het ongeluk met „De Brandaris”, dan weer in het Wasse-naersche bosch en eindelijk meende Willem te moeten wijzen op zijn nu wel aanstaand vertrek, daar hij zich thans weer krachtig genoeg gevoelde, om tot zijne bezigheden terug te keeren. 't Was evenwel of Ada eene rilling door de leden voer, toen Willem op zijn vertrek zinspeelde. Wie in haar hart had kunnen lezen, zou gezien hebben, dat ze wel erg blijde was over Willem's herstel, maar dat ze toch eigenlijk wel gewild had, dat dit nog wat langzamer gekomen was. Het leven zonder hem leek haar duister toe.

Willem zocht naar woorden om zijn onuitsprekelijke dank te betuigen voor alles wat Ada voor hem gedaan had, maar 't was, of hij ze niet kon vinden, hij, die anders zoo gemakkelijk over alles kon redeneeren.

Evenwel moet hij andere woorden gesproken hebben, dan hij eerder voornemens was te doen, want toen de heer van Bieberstein des avonds was thuis gekomen en zich in zijn kamer bevond, kondigde een zacht tikje op de

deur aan, dat men hem wenschte te spreken. Weldra sloot de deur zich achter de ons bekende figuren van Willem en Ada.

Wat er tusschen die drie personen is besproken, laat zich alleen raden. Het resultaat er van was, dat men den volgenden dag de verloving van Ada van Bieberstein met Willem Stam door middel van couranten en kaarten ter kennisse bracht.

Ook Louis van Wamel had gezien, dat „die proletariër”, „die fat”, „die Bladiksche armoeizaaier” hem, den stamhouder uit het aloude geslacht Van Wamel, de rijke Ada voor den neus had weggekaapt. In stilte balde hij de vuisten, als om nogmaals zijn spijt te betuigen, dat hij „dien ver-waten kaerel” toen geen kogel door den kop gejaagd had. Wie zijn sissend gemompel had kunnen hooren, zou begrepen hebben, dat hij op nieuwe middelen peinsde, die hem tot het beoogde doel zouden kunnen brengen.

Toen Ada en Willem met den heer van Bieberstein den volgenden dag in open rijtuig een ritje maakte door en in de omstreken van den Haag, straalde wel het geluk uit de oogen van de beide eerstgenoemde personen. Hun blik werd evenwel even verduisterd, toen ze op hun weg een wandelaar ontmoetten, in wien ze Louis van Wamel herkenden. Zijn sluwe blik zeide genoeg, doch ook hij heeft bij vluchtig opzien wel diep gevoeld, dat de partij voor hem geheel verloren was. In zich zelf gekeerd, met zijn wandelstok de toppen van de distels langs zijn pad afslaan-de, ging hij zijn weg, terwijl het gezelschap verder reed, genietende van den schoonen najaarsdag en zich verheugende in zijn geluk.

Louis van Wamel had gedineerd buitens huis, wat hij dikwijls deed, omdat hij thuis de boel te saai vond. Zijn vader liep in den laatsten tijd met gefronst voorhoofd en zijne moeder hield gedurig haar kamer en nu was ze naar het Zuiden van Frankrijk gegaan, om te zien of ze in Mentone herstel van gezondheid zou kunnen vinden.

't Was, of 't eten aan Louis niet smaakte en daarom dronk hij zeker des te meer Bourgogne dan gewoonlijk.

Doch deze wijn, die eigenlijk geen tafelwijn is, maakte hem het hoofd nog des te zwaarder. Na het diné gevoelde hij zich zwaar in de beenen, waarom hij een kamer bestelde en zich ter ruste begaf. Hij keerde dien nacht niet naar huis.

Des avonds had men den ouden heer van Wamel in spanning in de gang van zijn huis kunnen vinden, waar hij zijn zoon wachtte. Niet, dat hij zich bezorgd maakte over het lang uitblijven van Louis, hij was dit wel gewoon, maar omdat hij zijn zoon over ernstige dingen te spreken had. Meer dan honderd malen was hij zeker gewandeld van de vestibule naar de kamerdeur en terug, om zich ten slotte naar bed te begeven. Wanneer zijn zoon, zijn eenigst kind, zoo laat thuis kwam, zou hij toch niet in staat zijn behoorlijk in zijn ziel op te nemen, wat hij nu noodzakelijk moest weten.

Den volgenden morgen slenterde te ongeveer 10 uur Louis van Wamel naar huis, waar hij met zijn vader wilde ontbijten, ofschoon zijn eetlust al niet veel grooter was dan den avond te voren. Papa was nog niet beneden toen zoonlief thuis kwam, doch nauwelijks had deze enkele minuten in de ouderlijke woning doorgebracht, of met het ontbijt kon begonnen worden. Het scheen evenwel den zoon noch den vader te smaken. In een kwartier was alles afgeloopen en verzocht de vader Louis naar zijn kamer te willen volgen. Schoorvoetend werd aan dit verzoek voldaan; 't was of de zoon vreesde, dat Papa hem over zijn minder goed levensgedrag wilde onderhouden. Toen beiden op een gemakkelijken stoel plaats hadden genomen zeide de oude heer van Wamel het volgende:

— Mijn zoon, ik heb je ernstige dingen te zeggen, die zeker van grooten invloed zullen zijn op het verdere van je leven. Reeds lang had ik gedacht je mede te deelen, dat het er met mijne financieele positie niet breed uitziet. Op mijn notariskantoor zijn de zaken in den laatsten tijd slecht gegaan, zelfs zoo slecht, dat ik vermoed niet aan al mijne verplichtingen te zullen kunnen voldoen. Zeer achtenswaardige families, die vroeger aan mij hare zaken blootlegden en mij in alles vertrouwen schonken, zie ik nimmer meer op mijn kantoor en heden is aan mij opgezegd

een bedrag, dat ik van den heer van Bieberstein, onder mijne berusting heb, doch dat ik niet op tijd terug zal kunnen geven. Ik heb hoop, dat ik weldra een zaak zal kunnen afwikkelen, die mij weer aan voldoende contanten zal kunnen helpen, om althans tegenover van Bieberstein een eerlijk man te blijven. Maar dan zult gij mij moeten helpen en een onderhoud trachten te verkrijgen met den heer van Bieberstein en zijn dochter Ada beiden, omdat zij meerderjarig is geworden en dus medezeggingschap heeft in de zaken door hare moeder nagelaten."

"Vader..." sprak Louis, doch door handgebaar en verheffing van stem gaf de Notaris te kennen nog niet uitgesproken te hebben.

"Luister verder, Louis, ik heb meer te zeggen; hoor mij ten einde toe aan, en dan kunt gij spreken.

Als gij van de familie Van Bieberstein uitstel voor mij hebt gekregen, hoop ik nog eenigen tijd, een mij wachtende crisis, die zeker moet komen, te kunnen bezweren. Maar dan verwacht ik ook, dat mijn zoon weer, als vroeger geregeld bij mij op het kantoor zal werken. Misschien weten we dan samen te bewerken, dat we nog zonder groote tekorten onze zaken tot een einde brengen. Want weet, Louis, dat je tegenwoordige levenswijze ten verderve voert. Je lichaam is niet bestand tegen het ongeregelde leven, dat je lijdt. Bovendien weet je nu, dat ik je schulden niet meer kan betalen. Je laatste hôtélrekening, die schrikwekkend hoog was, heb ik nog voldaan, doch de volgende zal ik moeten weigeren. Eerder betaalde je zelf het een en ander, doch nu schijn je je geld te gebruiken voor zaken, die ik niet mag weten. Zoo verscheen hier gisteren je chauffeur, die mij vroeg om geld, omdat jij hem in geen twee maanden z'n loon had gegeven. Ik heb geweigerd te voldoen, omdat je dergelijke zaken zelf moet regelen. Doch brutaalweg werd mij toegevoegd, dat hij, de chauffeur, jou aan den galg zou helpen, wanneer hij niet spoedig betaling ontving. En toen ik de deur hem voor den neus wilde dicht doen, riep hij: „dan zal ik aan den heer van Bieberstein alles vertellen!"

„Maar God, Louis! wat scheelt er aan, hoe wordt je zoo

bleek? Je hebt toch niets op je geweten aangaande den heer van Bieberstein? Ik breng dit bleek worden in verband met je uitroep van daareven."

"Vader, 't is al voorbij, een duizeling beving mij voor een oogenblik. Ik heb vannacht veel hoofdpijn gehad, doch 't zal nu wel weer gaan. Spreek vader, als u nog meer hebt te zeggen.

"Neen, jongen, ik zou nog kunnen spreken over het ongelukkige leven, dat ik tegenwoordig heb. Je moeder is krank en hoopt ginds weer beter te worden, doch ik vrees, haar spoedig te moeten berichten, dat ze naar hier zal moeten komen, omdat ik de hooge kosten niet meer zal kunnen betalen. Steeds door geldnood en zorgen gekweld te worden, beneemt mij alle energie en levenslust, voeg daarbij je eigen levensgedrag, dat op een schipbreuk op de levenszee moet uitloopen, en je zult je misschien eenigszins in mijn treurig bestaan van heden kunnen indenken.

Zie, Louis, zoo gaarne had ik je flink gezien en ik twijfelde er eerder niet aan, of je zoudt mij hier kunnen opvolgen in een bloeiende zaak. De omstandigheden voorstellen thans andere dingen. En hiermede heb ik je onomwonden gezegd, wat ik op het hart heb. Thans kan je spreken, doch ik vraag mede openhartigheid van je. Zoo ge iets hebt, dat je voor de wereld niet bekennen kunt, zeg het mij, misschien kan ik je dan nog raden en helpen. Want 't lijkt me toe, dat de gezegden van dien chauffeur een onheilspellende beteekenis hebben."

"Dat kan waar zijn, vader! Maar laat mij eerst even mijne gedachten verzamelen, opdat ik geregeld kan spreken; nu zou ik slechts wartaal te voorschijn brengen."

De vader stak een cigaret aan en zat met het hoofd in de hand aan tafel, terwijl Louis zich voor het raam begaf en in den tuin staarde. Blijkbaar was hij aan heftige gemoedsaandoeningen ten prooi. Plotseling riep hij: "Vader, daar is de chauffeur bij de tuindeur. Geef mij even wat geld, opdat ik hem tevreden kan stellen". Werktuigelijk voldeed de vader aan het verlangen van Louis. Op zijn gelaat was als het ware te lezen, dat het er niet op aan kwam, of hij een dag vroeger of een dag later zijne be-

talingen zou moeten staken. Intusschen snelde de zoon naar beneden en kwam hij Piet, zooals de chauffeur gewoonlijk genoemd werd, met quasia lachend gezicht tegemoet, zeggende: „zoo Piet, kom je je geld halen? Nu hier is het en nog twee rijksdaalders meer, omdat je vanmiddag een groote weg zult moeten afleggen. Zorg dat de machine in goede orde is, en zeg aan je vrouw, dat je misschien vannacht niet thuis zult zijn. Zorg om twee uur voor te zijn!” Met een „goed Menheer” ging Piet weer heen. Hij was in zijn nopjes met het ontvangen geld, omdat hij gedacht had, den ouden heer weer te zullen ontmoeten. En als die hem nu niet betaald had, dan zou hij er alles uitgeflapt hebben aangaande het gebeurde in het Wasse-naersche bosch, waarvan hij meer wist dan Louis van Wamel meende. Want Piet was steeds erg nieuwsgierig en daarom was hij zijn mijnheer nageslopen, toen die met een revolver in de hand het bosch was ingegaan. Overigens mocht hij den heer van Wamel wel, die steeds gul was en hem al menigmaal een extratje gegeven had, ofschoon die voorvalletjes in den laatsten tijd wel minder waren geworden. Enfin, nu was hij weer blij, en zijn vrouw zou het niet minder zijn. En met dit mooie najaarsweer wilde hij gaarne eens ver van huis gaan. Met deze gedachten ging Piet eerst naar huis en toen met een vroolijk gezicht, waaruit mede de groote tevredenheid van zijne vrouw sprak, naar de garage, om de machine in orde te maken en vooral ook te zorgen, dat de lantarens goed in orde waren.

Louis van Wamel was intusschen tot zijn vader teruggekeerd, om hem, nu eens met kalm gemoed, dan weder met heftige beweging het volgende te zeggen:

„Vader, ik wil U de gansche waarheid mededeelen, doch schrik niet, als ge iets verneemt, dat ge zeker van mij niet verwacht zoudt hebben.”

„Spreek, jongen, ik ben op het ergste voorbereid, doch ik denk wel, dat ge mij niet zulke zeer ernstige dingen te melden hebt.”

„Wees dan sterk, Vader, zooals ik mij op het oogenblik gevoel. Ik ben in staat om alles mede te deelen en om vergiffenis te vragen voor dingen, die ik misdaan heb.

„Vader, ge weet, dat ik zoo gaarne de dochter van den heer van Bieberstein u als uw aanstaande schoondochter had gepresenteerd, maar dat mijne pogingen daartoe jammerlijk mislukt zijn. Ada heeft een fat van het eerste water, een gelukzoeker boven mij verkozen en haar vader heeft er zijne goedkeuring aan gehecht.”

„Wien bedoelt ge Louis? ik hoorde daarvan niet, al weet ik, dat jij geen vorderingen hebt kunnen maken bij Ada van Bieberstein.”

„Wien ik bedoel, Vader! een arme burgemeesterszoon uit Bladik; een schooier, die met vuige middelen een wit voetje bij Ada heeft weten te krijgen. Zijn naam is Willem Stam, en die zegt meer dan genoeg. Dat ik hem haat, zal U straks duidelijk worden”.

„Spreek zoo niet, Louis. Ook gij zijt arm tegenwoordig, en nu ge den naam Willem Stam noemt, wil ik je even enkele regels uit de courant van heden voorlezen. Ze zijn deze:

— Voor het maken van een nieuw ministerie, alhier, waren ingekomen 42 ontwerpen. Na een nauwkeurig onderzoek is als het beste aangewezen, dat van den heer W. Stam, een nog jeugdig architect, geboren te Bladik, in Overijsel. —

Stellig, Louis, is dit de schooier, dien jij bedoelt. Maar t'lijkt mij toe, dat een dergelijk bericht genoeg zegt en dat een juffrouw van Bieberstein zich voor hem niet behoeft te schamen. Doch spreek door, Louis.”

„Misschien heeft U gelijk, Vader, maar ik haat hem, omdat hij mij in den weg is getreden en mij mijn levensgeluk heeft ontroofd. En aan dien haat heb ik reeds uiting gegeven en wel op een gevoelige wijze, en het doet mij leed, dat ik hem geen kogel door den kop heb kunnen zenden. Neen, vader, schrik niet als ik u de waarheid zeg. Ik ben het, die in het Wassenaersche bosch op dien kinkel heb geschoten en daarop kan ook Piet, de chauffeur hebben gezinspeeld, toen hij dreigde, alles te zullen zeggen. De politie heeft te vergeefs naar den dader gezocht, maar dat men bij de van Biebersteins mij voor den dader houdt, heb ik uit hun blikken nog gisteren kunnen opmaken. En daarom, Vader, weiger ik uw boodschap naar Rijswijk

over te brengen. Ik kan en wil daar niemand onder de oogen komen, en als ik toevallig dien verwaten vent, wiens leven mij een walg is, ontmoette, zou ik hem naar de keel kunnen vliegen. Hem te wurgen, zou mij een genot zijn.

Doch hoor mijn besluit vader. Nog hedenmiddag ga ik met mijn auto naar Vlissingen, waar ik het voertuig zal beleenen of verkoopen. Dan heb ik geld, om mij in te schepen naar Engeland, en vandaar ga ik naar Amerika, waar ik fortuin hoop te zullen maken. Van de noodige passen heb ik mij reeds enkele dagen geleden voorzien, omdat ik nog gedurig vreesde, dat de politie mij op het spoor zou komen en ik dan dadelijk tot vluchten gereed zou zijn. Zie, vader, nu heb ik u de volle waarheid gezegd. Ik hoop, dat u gelukkig in uwe zaken zult slagen. 't Zal ook daarvoor misschien beter zijn, dat ik weg ben. Wellicht krijgt u dan het oude vertrouwen weer terug."

Gedurende deze mededeelingen was het hoofd van den ouden heer van Wamel op de borst gezonken en hij staarde thans als wezenloos in het onbestemde en zeker voor hem donker verschiet. Toen hij zoo een poos gezeten had, stamelde hij: „Dus, Louis, jij bent een moordenaar!"

„Nee vader, dat ben ik niet, al hoopte ik het te zijn", zei Louis, die rilde over de uitwerking zijner woorden op zijn vader teweeggebracht. „Doch vader, de tijd wordt kort. Ik heb nog enkele zaken bij elkander te pakken. Zoo u nog iets hebt te zeggen, doe het dan."

De vader, het hoofd oprichtende, sprak: „Louis, Louis, wie had in de vreugdevolle dagen, toen wij hier samenwerkten, toen je moeder nog vroolijk en gezond was... God, wat zal er van haar worden, als ze verneemt, wat er is geschied... het zal haar den dood doen... Louis! wie had toen kunnen denken, dat jij als aanslager op het leven van een onschuldig mensch tegenover mij zoudt komen te staan. Moest dan alzo het geluk van mijn huis geheel verwoest worden! En nu zult ge me alleen laten met mijn smart en mijn ellende! Louis, Louis, waarom moest gij zoo droefenis brengen over je ouders, die steeds het goede met je hebben voor gehad, die..."

„Vader, spreek zoo niet verder, ik weet, dat ik schuldig sta, en als gij het van mij vraagt, zal ik mij aangeven bij de politie met de woorden: Ik ben den moordenaar uit het Wassenaersche bosch, en dan zal ik mijn schuld boeten, zooals de rechters dat mij opleggen. Maar dat kunt ge niet willen. Beschouw mijn handeling als uiting van mislukte liefdesplannen, als opbruising van een overkropt gemoed. Alleen Piet weet iets, voor den rechter van geen waarde, en ik zal hem laten beloven, te zullen zwijgen, als het graf. Dan zal niemand mijn heengaan als een vlucht beschouwen, wanneer mijn vader voorgeeft, dat ik voor zaken naar Amerika ben vertrokken. Doch maak nu spoedig voort, want ik wilde nog heden te Vlissingen zijn, om morgen met de boot naar Londen te gaan.”

„Welnu dan, Louis,” zoo sprak de vader, „ga dan in Godsnaam, tracht u te redden, en ik zal mijn best doen, om mij kalm te houden en mij door de moeielijkheden heen te redden. Ik zelf zal naar den heer van Bieberstein gaan, en vrijelijk met hem spreken, hij is een goed man en zal mij misschien willen voorthelpen. Aan je moeder zal ik nog heden schrijven, dat je voor zaken bent uitgegaan, en ik wil voor haar het geheim, dat je mij heden mededeelde, zoo lang mogelijk verborgen houden. Verkoop evenwel je auto niet. Hier is geld, het laatste wat ik beschikbaar heb. Zend Piet met den auto naar hier terug, dan wekt dat ook geen argwaan, en dan houd ik den chauffeur zoo lang in mijn dienst, als ik het nodig oordeel.”

Louis stak het geld bij zich, doch aan zijn houding was het te zien, dat hij het hart vol weemoed had. Gaarne zou hij thans alles ongedaan gemaakt hebben, doch de naakte werkelijkheid drong zich onmiddellijk weer op en spoorde tot handelen aan. Hij vond het voorstel van zijn vader zeer goed en zag daarin weder de helderziendheid van den ouden heer, die hij eerder zoo dikwijls bewonderd had.

Na een kort afscheid, bijna zonder woorden, scheidde vader en zoon, deze niet wetende, waarheen zijn weg zou leiden, gene ten prooi aan allerlei gedachten, waarvan de meeste onheilspellend waren. Een weinig later rolde de auto weg met den jongen man, die hier zijn toekomst-

plannen in rook heeft zien vervliegen en door hartstocht verblind er zelf den stoot aan heeft gegeven.

't Is weer een half jaar later geworden. Aan het strand bij Wassenaer bouwt men een villa, die het zomerverblijf zal worden voor den architect W. Stam, den man, over wien men in de Haagsche kringen gedurig spreekt. In korten tijd is hij een schitterende ster geworden, en, omdat hij op het gebied van de architectuur naam gemaakt heeft, vooral door zijn bekroond ontwerp voor het nieuwe ministerie-gebouw, en door zijn aanstaand huwelijk met de eenige erfgename van den schatrijken heer van Bieberstein, die aan de gevolgen van een beroerte plotseling is overleden. Willem en Ada, die thans over de eerste droefheid heen is, hebben besloten nog in dit najaar te huwen en des zomers bij Wassenaer in de duinen te zullen wonen. In het huis te Rijswijk, waar zij zoo blijde in kleinen, intiemen kring hare verloving had gevierd, waarna haar vader zoo spoedig is gestorven, meent zij haar huwelijksleven niet te moeten beginnen. Die villa zal verhuurd worden, omdat zij haar in eigendom wenscht te behouden.

Ja, het ongelukkig plotseling sterven had Ada geweldig getroffen te midden van haar gelukkigste levensdagen.

Drie dagen na haar verloving had men bezoek ontvangen van den Notaris van Wamel, die vele van zijne zaken aan den heer van Bieberstein had blootgelegd. 't Was gebleken, dat de aanvraag om afwikkeling van de financiële aangelegenheden voor den heer van Wamel ontijdig was ingekomen, en door openhartige mededeelingen wist hij vrouwen te schenken en daardoor ook opnieuw vertrouwen te wekken. Zelfs zegde de heer van Bieberstein den Notaris opnieuw steun toe, meenende, dat het eerder bloeiende notaris-kantoor in een stad als Den Haag wel weer in fleur kon komen. Hij was er ook wel van overtuigd, dat, zoo hij aan van Wamel het vertrouwen opzegde, deze daardoor meerdere van zijn beste clientèle zou moeten missen. En Ada, die thans over het fortuin, haar door hare moeder nagelaten, meende te mogen meepraten, gevoelde

wel zeer, dat door dezen steun den Notaris zoowel indirect als direct hulp geboden werd. Ook sprak haar goed en edelmoedig karakter hierin wel degelijk een woordje mee. En zoo ging de oude heer van Wamel veel meer opgewekt naar Den Haag terug, dan hij van daar gekomen was. Het vertrek van zijn zoon was hem in zooverre welkom, dat men zich in de stad niet meer zou ergeren aan zijne losbandige levenswijze, die stellig aan zijn kantoor meer schade had berokkend, dan hij eerst wel wilde erkennen. Vooral in de laatste weken was hem dit meer duidelijk geworden. Als nu zijne vrouw maar spoedig herstelde en Louis tot inkeer kwam, hoopte hij nog weer wat meer levensgenot te kunnen krijgen.

Op den avond van dienzelfden dag ontving Ada een brief uit Londen van eene haar niet onbekende hand. Toch wist zij niet dadelijk den schrijver te herkennen. Bij opening bleek hij van Louis van Wamel te zijn. Met belangstelling doorliep zij den inhoud, waarin eene volledige bekentenis werd gedaan van het gebeurde in het Wassenaesche bosch, terwijl hij oprecht berouw toonde en daarom vergiffenis vroeg en Ada uitnoodigde ook voor deze zaak clementie te willen bepleiten bij den heer Stam. Ook erkende hij op den weg naar Vlissingen reeds ernstig over zijne misdaad nagedacht te hebben en thans overtuigd te zijn, dat hij geheel verkeerd gehandeld had, ook ten nadeele van zijn vader. Hij zinspeelde op diens financieele positie en sprak den wensch uit, dat de familie van Bieberstein hem mocht blijven steunen. Zoo hij, Louis, weer in het land terugkeerde, hoopte hij nadere kennis te mogen maken met den heer Stam en er van hem en van Ada te mogen hooren, dat ze vergiffenis hadden geschonken. Nog schreef hij over den chauffeur Piet, die iets van het geval kon weten, doch dit moest vaag en onbestemd zijn, zoodat deze zeker nimmer een ernstige getuige tegen hem zou kunnen zijn.

't Was, of dit openhartig schrijven Ada weldadig aandeed. Als Willem haar den volgenden dag kwam bezoeken, zou ze dit schrijven met hem bespreken, en ze twijfelde er niet aan, of ook Willem, die gaarne geloofde in den goeden wil van de menschen, zou na deze openhartige

bekentenis gelooven in de belofte aan beterschap van Louis van Wamel.

En zoo was het. Ook bleek dit hieruit. Na den dood van den heer van Bieberstein was diens chauffeur overbodig geworden, waarom deze een andere betrekking had aanvaard. Doch nu Willem zoo dikwijls dan hier en dan daar moest wezen en tot regeling van financieele aangelegenheden, ook terwille van Ada, gedurig op het Notaris-kantoor moest zijn, was het hem gebleken, dat een auto voor hem een gewenscht vervoermiddel zou zijn en dat de heer van Wamel zijn voertuig, dat meer bestand was geweest voor Louis, dan voor hem, wel wilde misgen. Daarom nam hij van den notaris zoowel den chauffeur als den auto over. En toen Piet bij den heer Stam in dienst was, had deze gedurig een praatje met hem en zoo werd ook gesproken over de gebeurtenis in het Wassenaersche bosch, dat door den heer Stam meer als een ongeluk, dan wel als moedwil werd voorgesteld. En zoo werd ook de schuld van Louis van Wamel in het oog van den chauffeur, de eenige, die getuigenis zou kunnen afleggen inzake deze misdaad, hoe langer hoe kleiner. En zoo bestond er, vooral omdat er geen aanklager zou komen, geen gevaar meer, dat Louis van Wamel bij zijn terugkeer met de politie in aanraking zou komen. En nu is het ongeveer een jaar na den dood van den heer van Bieberstein. Het betreuren van het verlies harer ouders deed Ada nog des te sterker hechten aan den krachtigen man, die over eenige weken haar echtvriend zou zijn. De bruiloft zou zonder vertoon voltrokken worden en voorloopig zouden Willem en Ada wonen in de stad, waar de kamers gereed gemaakt werden. Het huis te Rijswijk bleef vooreerst bewoond door de gewone oppassers, die er elken winter verblijf hielden, om des zomers in eene kleinere woning in de nabijheid verblijf te houden.

Willem had het zeer druk gekregen en werd als architect door de hoogste autoriteiten zoowel als door de meest goeude particulieren geraadpleegd. En zoo tufte de auto nog meer door en in de omstreken van Den Haag, dan vroeger, toen hij nog eigendom van Louis van Wamel was,

doch thans gebeurde zulks voor zaken en met de beste bedoelingen en eerder had dit meestentijds meer doelloos plaats.

Telkens als Willem een tochtje langs den duinkant maakte, gaat Ada mee, omdat zee en strand en duinen haar steeds aantrekken. En dan verkneukelt ze zich al in het a.s. voorjaar te zullen wonen op de villa bij Wassenaer. Dan kan ze van uit het bovenraam de Noordzee zien.

Dan zal ze zeemeeuwen kunnen bewonderen in haar statige, zeilende bewegingen; dan hoopt ze, dat het vrede zal zijn in gansch de wereld, opdat ze de rookpluimen van de stoombooten, die handelsschatten vervoeren, aan den horizon zal kunnen waarnemen; dan gaat ze zich weer vermoeien in haar mooie duinen met zijn rijke fauna en flora, en ze hoopt verrassende vondsten te doen. Ja, de vrije, heerlijke natuur trekt haar zeer aan; de belangstelling daarvoor heeft haar in kennis gebracht met den besten man ter wereld, dien zij liefheeft en hoogacht meer dan haar eigen leven. Ze bewondert zijn diepgaand verstand, zijn heldere zienswijze en ze verbaast zich er over, dat hij naast zooveel drukte en studie nog zoo'n open oog heeft en zoo'n algemeene kennis wist te verwerven omtrent het nooit volprezen natuurleven. Als zij iets ziet of vindt, dat vreemd voor haar is, dan wist hij er alles tot in de kleinste bijzonderheden van mede te deelen. Zoo is Willem voor Ada de levende vraagbaak voor alles wat haar tot nut en genoegen kan zijn.

Op het kantoor van notaris van Wamel is het druk geworden in het laatste half jaar. Telkens komen er nieuwe personen, die met den architect Stam het een of ander uitstaande hebben en ze zijn weer de voorspraak voor het kantoor bij vrienden en kennissen. Zoo heeft de heer van Wamel niet alleen zijn eerder personeel kunnen behouden, maar hij heeft dit met een candidaat-notaris en nog twee klerken uitgebreid. De oude heer ziet er vroolijk en welgemoed uit, ook, omdat zijn beste vrouw uit Monaco teruggekomen is, wel niet geheel hersteld, maar toch zoo, dat ze zich weer gelukkig gevoelt. Dat Louis eigenlijk gevluucht is, weet ze niet en behoeft ze ook niet te weten.

Maar reeds driemaal is een brief uit Boston gekomen, die aan den heer van Wamel duidelijk heeft gemaakt, dat Louis op den goeden weg is gekomen, hoewel er mede uit blijkt, dat hij in den vreemde niet zoo gemakkelijk door het leven weet te gaan. En daarom heeft de notaris voor een drietal weken aan Louis geschreven, dat hij gevoegelijk weer naar Holland kan komen, dat er op het kantoor voldoende werk is en dat men de moeilijkheden te boven is gekomen, dank zij den invloed van den architect W. Stam. Voor gevaar behoefde hij niet meer te vreezen, niemand sprak meer over de zaak en Piet, de chauffeur, thans in dienst bij den heer Stam, geloofde in een ongeluk.

Bijna dadelijk had Louis teruggeschreven, dat hij met de eerste goede gelegenheid naar huis zou komen, terwijl hij er vooral op wees, dat hij nimmer meer op de oude paden wenschte terug te keeren, en dat zijn gevoelens omtrent Willem Stam geheel gewijzigd waren en hij er zeer naar verlangde nader kennis te mogen maken met dien edelen man en weldoener.

Zoo iemand zich ooit heeft kunnen verheugen in de aanstaande terugkomst van een verloren zoon, dan was het wel de notaris van Wamel. De boodschap, dat Louis weldra op weg naar Holland zou zijn, had ook op zijne moeder een weldadigen invloed. Zij geloofde gaarne, dat haar zoon voor zaken uit was, maar dat plotseling heengaan en dan niet te weten wanneer hij weer zou keeren, waren haar wel wat raadselachtig voorgekomen. Nu hoopte ze evenwel spoedig haar eenigst kind weer te zien onder gelukkige omstandigheden. De opgewektheid van haar man in den laatsten tijd had haar ook zeer veel goed gedaan.

Wel was de wind vrij sterk en de Noordwester beloofde buien, maar toch was Ada mede uitgereden naar Wassenaer, waar Willem, behalve bij zijn eigen villa, die een pronkstuk van architectuur beloofde te worden, nog bij een paar andere aanbouwen moest zijn. Willem had Ada beloofd spoedig voort te zullen maken, en dan zouden ze samen

nog even naar de zee gaan, waar ze zoo gaarne de woeste branding wilden zien; ook was het haar dan een lust te aanschouwen hoe de groote zeevogels tegen den storm weten op te tornen. 't Was nu wel geen stormweer, maar de wind toch was sterk genoeg, om de mantel- en zilvermeeuwen in haar element boven de witte brandingruggen te kunnen zien rondvliegen.

En zooals was afgesproken, gebeurde het. Vanaf het plekje, waar Ada en Willem den volgenden zomer veel genoeg hoopte te beleven, werd een wandeling gemaakt over een hoogen duintop, waar je je zoo te midden van den vrijen wind bevindt, wat voor enkele oogenblikken aangenaam aandoet. Toen naar het strand, dat vrij breed was, niettegenstaande den harden wind. Doch de ebbe was laag op heden. Bij hoog water zouden de golven zeker tot in de nabijheid van de duinen rollen.

Hoe woest rolden die brandingkrullen dooreen! Nu was het, of ze haasje-over speelden, dan weer of ze elkander bekampten om den voorrang, groote vlokken opwerpend, die als lillend schuim op het droge strand weldra zijn blankheid verloren.

Veel vogelsoorten waren er op heden niet. Ginds zag men een paar scholeksters een vette kwal bewerken; enkele drieteenige strandloopers trippelden met snelle voetbewegingen langs de op- en afgaande golven, om er weg te pikken allerhande kleine waterdiertjes. Maar 't liefst keek Ada naar de sierlijke bewegingen van de groote mantelmeeuwen, waarvan het blauwzwart der bovendeelen zoo schoon afsteekt bij het reinwit van borst en buik. Ook had Willem haar gewezen op de achtervolging van een stormmeeuw, die pas iets uit zee had opgevischt, door een bruingekleurde jagermeeuw, die door korte zwenkingen en snelle vlucht telkens naderbij haar prooi kwam. Plotseeling liet de stormmeeuw het zoo even bemachtigde lekker beetje vallen, en dit werd opgevangen door de roofmeeuw. Daarom was het de vervolgstjer juist te doen. Hoe het gaan zou, had Willem reeds vooraf gezegd, en Ada had zoo iets nog nimmer opgemerkt. Wat wist hij toch veel en wat had zij toch eigenlijk nog maar weinig in het boek

der natuur gelezen! Juist stond ze daarover te soezen, toen haar oog plotseling werd vastgehouden door iets zwarts, ginds ver in zee, dat meer en meer scheen te naderen. Zij maakte er Willem opmerkzaam op, doch ook hij kon niet dadelijk zeggen, wat het kon zijn. Had een van beiden nu maar een binocle medegenomen, dan zou men het beter kunnen onderscheiden, doch dit was nu niet zoo.

Juist kwamen enkele menschen van het duin aandraven, die wisten te vertellen, dat er wel drie roeibootten met verscheidene personen er in naderden, alle niet ver van elkander. Van het duin af kon men dit door kijkers goed waarnemen. Hedenmorgen vroeg had men het gedreun van zware schoten gehoord en toen reeds dacht men, dat er een schip naar den zeebodem gezonden werd. Vermoedelijk naderden er nu personen van een getorpilleerd schip in gindsche booten.

Willem en Ada kenden nu duidelijk zien, dat het voorwerp hunner beschouwing een roeiboot was en weldra zagen ze wat meer Noordelijk nog een zwarte stip naderen. Dat zou de tweede boot zijn; de derde konden ze niet ontdekken.

Langzamerhand naderde de booten meer en meer de branding en het getal nieuwsgierigen nam gestatig toe, daar telkens meerdere personen het strand af kwamen hollen.

Ada vond het wel wat koel aan het strand bij de zee, doch zij dacht er niet aan, om heen te gaan, alvorens zij wist, wat die vreemde vertooning beduidde. Ook de derde boot was nu in zicht gekomen.

Daar kwam de eerste boot door de branding en bereikte veilig het strand en spoedig volgde ook nummer twee. De inzittenden hadden zich goed gehouden, al zagen enkelen verkleumd door koude en natheid. Allen konden dadelijk loopen en werden naar Wassenaer gebracht, waar ze verder geholpen zouden worden. Spoedig bleek nu, dat men aan wal goed geraden had. Op bevel van de bemanning van een Duitsche duikboot had men het schip, waarmede men om Schotland heen uit Amerika was gekomen, moeten verlaten. Bemanning en passagiers hadden in 5 booten

plaats genomen, waarna men het schip met eenige schoten had doen zinken. Twee der booten waren afgezakt naar het zuidoosten, waarschijnlijk naar den Hoek van Holland, drie der booten hadden koers gezet in deze richting.

Juist had men dit alles medegedeeld, toen er een kreet door de aanwezigen echode: „De derde boot is in de branding omgeslagen, de bemanning worstelt met de golven”.

Dadelijk waren rappe handen en moedige harten tot helpen gereed. Gelukkig was de boot niet ver van het strand omgekanteld, zoodat vele der schipbreukelingen spoedig aan het strand waren. Met anderen weerde vooral Willem Stam zich dapper en eindelijk meende men allen aan het strand te hebben, waaronder enkelen bewusteloos. Deze werden evenwel spoedig bijgebracht en verder geholpen. Nog werd even rondgezien, toen Stam nog een hoofd en arm bespeurde. Opnieuw begaf hij zich te water en binnen korten tijd hoopte hij ook nu de laatste prooi aan de zee te hebben onttrokken. Evenwel, toen hij dien man op het droge had, zag hij, dat deze een hoofdwonde had. Misschien had hij zich met het omslaan van de boot bezeerd aan dol of roerriem. Met belangstelling bekeek hij het gelaat van den man, dien hij meende te herkennen en toen men reeds trachtte de levensgeesten op te wekken kwam Ada hier bij. Plots greep ze Willem aan den arm en riep: „Dat is Louis van Wamel!”

Nu herkende ook Willem hem en onmiddellijk besteedde hij bijzondere zorgen aan deze schipbreukeling. Vreesde hij eerst, dat het leven geweken zou zijn, weldra bespeurde hij, dat althans de dood nog niet was ingetreden. Hij beval Piet, die ook op het tooneel was verschenen en die ook dadelijk zijn vroegeren meester herkende, den auto te halen. Piet zei, dat het niet gaan zou, omdat de weg te steil en het zand te mul was. „Breng dan zoo spoedig mogelijk de kussens, en bestel een rijtuig naar hier, zoo noodig met vier paarden,” gebod de heer Stam.

Piet holde derwaarts en kwam weldra met de boodschap dat zeer spoedig een rijtuig aanwezig zou zijn; de kussens uit de auto bracht hij mee.

Louis bekam meer en meer van de bezwijming en

opende weldra de oogen. Hij keek rond als in een wondere wereld. Toen zijn hoofd afgewassen was, bleek de wonde niet diep te zijn. Weldra was het rijtuig aanwezig en Louis werd er in getild, terwijl Willem en Ada hem ondersteunde. In het meest nabijzijnde huis werd de verdere verzorging verricht en de inmiddels ontboden geneesheer verbood om in het eerste uur met den patiënt te spreken. Nu pas kon Willem er aan denken, zelf droge kleederen te bemachtigen, die hem evenwel met liefde werden verstrekt.

Toen de dokter ruim een uur later weer verscheen, bevond hij, dat er reeds een veel betere toestand gekomen was, en hij had geen bezwaar, dat er een paar personen bij hem binnen gelaten werden. 't Waren Willem en Ada, die de eerste woorden met hem wenschten te wisselen. Blijkbaar herkende hij den eerste niet dadelijk, doch toen Ada hem met een „Dag Louis!” begroette, stamelde hij: „Ada, waar ben ik en hoe komt gij hier?”

't Duurde niet lang, of alles was aan Louis duidelijk geworden. Ook vroeg hij naar zijne ouders, waaromtrent hem de meest geruststellende inlichtingen gegeven werden. Spoedig was Louis zooveel opgeknapt, dat de geneesheer geen bezwaar had tegen zijn vervoer naar Den Haag. En zoo reed hij in denzelfden auto met denzelfden chauffeur, waarmede hij de stad was ontvlucht, weer naar 's-Gravenhage terug, doch nu naast en tegenover de menschen, om wie hij toen meende zijn vaderstad te moeten verlaten. Toen men voorbij het Wassenaersche bosch reed, stond de oorzaak van alles hem stellig duidelijk voor den geest. Toen toch greep hij de handen van Willem en Ada, leidde ze ineen en drukte ze gevoelvol, terwijl tranen hem langs de wangen biggelden. Woorden van berouw waren er niet meer noodig, en een tegenhanddruk van de beide menschen, die zooveel goedheid voor aangedaan leed in de plaats stelden, zei meer, dan de hartelijkste woorden van vergeving hadden kunnen doen.

't Is drie weken later en heden is het huwelijk voltrokken tusschen Willem Stam en Ada van Bieberstein.

Een eigenlijk feest wordt er niet gegeven en ook de bruidsdagen zijn voor Ada tamelijk kalm voorbijgegaan, niettegenstaande honderden bewijzen van belangstelling, zoowel persoonlijke als schriftelijke haar en Willem geworden zijn. Gedurende de bruidsdagen waren in de stad gelogeed de ouders van Willem en zijne eenige zuster Lize. De visites tusschen deze lieden met het bruidspaar en de familie van Wamel waren over en weer. Louis had den eersten nacht na zijn ongeluk op de kamer van Willem doorgebracht, omdat men hem niet dadelijk thuis had willen brengen. Dit zou zeker voor mevrouw van Wamel te treffend zijn geweest. 't Waren Willem en Ada, die den notaris en zijne vrouw in juist gekozen bewoordingen op de hoogte hadden gebracht, zoodat geen schokkende tooneelen hadden plaats gegrepen. En wie den volgenden dag een kijkje had kunnen nemen in de woonkamer van de familie van Wamel, zou daar in liefde hereenigd gevonden hebben vijf menschen, die voor nog korten tijd zoo ver van elkander stonden.

Enkele dagen later was Louis van Wamel weer geheel hersteld; op zijn voorhoofd was nog enkel een litteeken zichtbaar. Er was weer levenslust bij hem teruggekeerd en blijdschap was er in zijn gemoed. De man, dien hij eerder haatte, was thans zijn beste vriend en de redder van zijn leven. En toen hij dagelijks Lize Stam bij Willem en Ada ontmoette, bleek het spoedig, dat hij een bijzondere genegenheid voor dit meisje betoonde.

En nu bevinden we ons in gedachten in de feestzaal, waarin Willem en Ada zooeven als echtpaar hebben plaats genomen. Behalve die twee herkennen we den heer en mevrouw Stam, den heer en mevrouw van Wamel, Lize Stam en Louis van Wamel, terwijl er verder tegenwoordig zijn enkele familieleden en vrienden en vriendinnen van het jeugdig echtpaar.

Toen het eerste glas geledigd zou worden op het welzijn van Willem en Ada, vroeg de oude notaris het woord, en wees er in zijn toespraak op, dat er veel is in het leven, wat scheidt, waaraan men niet te veel mag denken, maar dat ook veel bindt en samenbrengt, wat we met beide

handen moeten grijpen en vasthouden. Hij schetste Willem als redder van twee levens en de jonge echtelieden als zijn eigen redders op de wankelende levenszee. En toen hij ook nog bekend gemaakt had de verloving tusschen zijn zoon Louis en Lize Stam, eindigde hij met te zeggen: „Zoo ziet men, dat in dit aardsche leven het geluk uit het ongeluk geboren kan worden, zoo volgt licht op duisternis, verblijden op lijden. Willem Stam, een ongeluk heeft u in aanraking gebracht met haar, die ge thans uw echtgenootte moogt noemen, en het gevolg was, dat ge u in korten tijd een zeer goeden naam in de hofstad en daarbuiten hebt kunnen verwerven! Blijf nog lang met uwe echtgenootte een sieraad van 's-Gravenhage en zijne omgeving!”

